

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov v **1. rade JUDr. Ing. D. Ď., S., M., Č., IČO: X., v 2. rade Akad. mal. a soch. M. T., P., B.,** obaja zastúpení JUDr. J. H., advokátom, Advokátska kancelária B., T., proti žalovanému v **1. rade J. J.,** správca konkurznej podstaty úpadcu Ž., s. r. o., B., P., zastúpenému JUDr. M. A., advokátom, B., B., v **2. rade Ing. J. D.,** bytom P., N., v **3.a rade S. Š.,** bytom N., Ž., v **3.b rade M. S.,** bytom J., Ž., v **3.c rade E. B.,** bytom S., Ž. a vo **4. rade Ing. Š. B. a Ing. V. B.,** obaja bytom P., N., **o určenie bezpodielového spoluvlastníctva,** vedenej na Okresnom súde v Starej Ľubovni pod sp. zn.

3Cb 132/2001, na dovolanie žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24.apríla 2008, č. k. 4 Cob/22/2007-861, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcov **o d m i e t a .**

Žalobcovia sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému v 1. rade na účet jeho advokáta 54,94 Eur (1 655 Sk) na náhradu trov dovolacieho konania.

Ostatným žalovaným náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Stará Ľubovňa rozsudkom zo 16. augusta 2006 č. k. 3Cb 132/2001-750 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia po zmene petitu domáhali určenia, že nehnuteľnosti súpisné číslo X. na parcele K. o výmere 44 m², rekreačná chata zapísaná na LV X. súpisné č. X. na parcele X. o výmere 45 m², rekreačná chata na LV X. súpisné číslo X. na parcele K. o výmere 45 m², rekreačná chata na LV X. KÚ V. sú v podielovom vlastníctve žalobcu v 1. rade a žalobkyne v 2. rade v podiele 1/2 u každého a ďalej žiadali, aby súd uložil povinnosť Katastrálnemu úradu v P., Správa katastra S. na predmetných nehnuteľnostiach príslušných LV vyznačiť v časti B žalobcu 1. a 2. podiel $\frac{1}{2}$ u každého z nich. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predmetom sporu je určenie vlastníckeho práva žalobcov k sporným nehnuteľnostiam. Hoci v konaní 81Cb/80/97 bolo právoplatne rozhodnuté, že tieto sa nevyklúčujú z konkurznej podstaty, toto rozhodnutie ešte nebráni žalobcom podať určovaciu žalobu a súd je v konaní viazaný rešpektovať ustanovenie § 122 ods. 1 O. s. p. Touto zákonnou zásadou sa súd v konaní riadil, vypočul účastníkov a ich právnych zástupcov a oboznámil sa so spismi a listinnými dôkazmi, ktoré sa nachádzajú v spise. Žalobcovia sa v priebehu celého konania domáhali určenia vlastníckeho práva v súlade s ust. § 80 c/ O. s. p. tvrdiac, že chaty, ktoré sú predmetom sporu, mal nadobudnúť žalobca v 1. rade v rámci privatizácie a keďže v čase ich nadobudnutia boli žalobcovia manželmi, v zmysle § 143 OZ tieto nehnuteľnosti patrili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že vlastníkom sporných nehnuteľností nebol a nie je žalobca v 1. rade, preto ho nemohla nadobudnúť ani žalobkyňa v 2. rade. Navyše žalobca bol v žalobe označený ako živnostník, pričom úspešne sa domáhať požadovaného určenia mohol iba žalobca ako fyzická osoba. Pokiaľ ide o druhý petit zmenenej žaloby, ani tento nemá oporu v zákone. V zmysle zákona kataster vykoná zmenu vlastníctva automaticky po doručení právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Z týchto dôvodov preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že priznal žalovanému v 1. rade ich náhradu vo výške 44 202,90 Sk. Ostatným žalovaným súd náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnili.

Odvolačí súd na odvolanie žalobcov napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne a žalovaným nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia k námietke žalobcov, že vo veci rozhodovala

sudkyňa obchodného senátu uviedol, že podľa rozvrhu práce Okresného súdu S. pre rok 2001 rozhodovala Mgr. O. B. veci obchodné aj civilné, takže vo veci rozhodoval zákonný sudca. Keďže pôvodná žaloba smerovala na určenie vlastníckeho práva B. žalobcov, ktoré veci boli zapísané v súpise konkurznej podstaty úpadcu – žalovaného v 1. rade, vec sa tak dotýkala konkurznej podstaty, preto mohla byť zaradená do senátu „Cb“. Na pojednávaní dňa 10. 05. 2006 zástupca žalobcov žiadal pripustiť zmenu petitu žaloby na určenie, že sporné nehnuteľnosti patria do podielového spoluvlastníctva žalobcov v 1. a 2. rade v pomere $\frac{1}{2}$ u každého s povinnosťou pre Katastrálny úrad v P., Správa katastra S. vyznačiť zmenu vlastníckeho práva. Odvolací súd v tejto veci poukázal na ustanovenie § 19 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, podľa ktorého, ak sú pochybnosti, či veci patria do podstaty, zapisujú sa do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodoch, ktoré spochybňujú zaradenie veci do súpisu. Podľa ods. 2 súd uloží tomu, kto uplatňuje, že sa veci nemajú do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene. Toto zákonné ustanovenie dáva možnosť vlastníkom podávať žaloby na vylúčenie vecí, ktoré správca zahrnul do podstaty. Ak žalobu nepodajú, má sa za to, že vec bola zaradená do súpisu oprávnene, čo platí aj v prípade, že žalobca nebol v konaní o vylúčení vecí z podstaty úspešný. Podľa právoplatných súdnych rozhodnutí založených v spise, predmetné nehnuteľnosti boli vložené ako nepeňažný vklad do spoločnosti Ž., s. r. o. a po vyhlásení konkurzu na majetok tejto spoločnosti sa stali súčasťou konkurznej podstaty. Žalobcovia sa preto mohli domáhať iba určenia, že nehnuteľnosti do podstaty nepatria a ak žalobcovia vo vzťahu k správcovi v konaní o vylučovacej žalobe neboli úspešní, nemôžu sa úspešne domáhať určenia vlastníckeho práva proti žalovaným v 2. až 4. rade podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Navyše podľa vyjadrenia žalovaného v 2. rade chata súpisné číslo X. na pozemku parc. č. X. k. ú. V. už bola odstránená, preto žalobcovia nemôžu byť úspešní v spore o určenie vlastníckeho práva k neexistujúcej rekreačnej chate. V odvolacom konaní úspešným žalovaným odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože si trov neuplatnili.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podali žalobcovia v zákonom stanovenej lehote dovolanie s návrhom, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil a zrušil aj rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietali najmä porušenie ustanovení § 237 písm. a), d) a f) O. s. p. Uviedli, že žalobca v 1. rade ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní dňa 21. apríla 2008 a hoci súhlasil konať v jeho neprítomnosti, nesúhlasil s vyhlásením rozsudku bez predchádzajúceho vypočutia účastníkov konania. Na tomto pojednávaní sa nezúčastnili ani žalovaní a ich právni zástupcovia, preto odvolací súd nevykonal dokazovanie tak, ako ho navrhovali žalobcovia v odvolaní, čo je dôvodom na zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Tým, že odvolací súd nevykonal dokazovanie požadované žalobcami v odvolaní, a tým, že oba sudy rozhodli na základe neúplne zisteného skutkového stavu, odňali žalobcom možnosť konať pred súdom. Okrem toho vo veci konali a rozhodovali nepríslušné obchodné sudy, hoci ide o spor o určenie vlastníckeho práva patriaci do právomoci civilných súdov, čím bolo porušené ustanovenie § 237 písm. a) O. s. p. Poukázali v tejto súvislosti na stanovisko obchodného kolégia najvyššieho súdu, z ktorého vyplýva, že spor o určenie vlastníctva k veciam zapísaným v konkurznej podstate, nie je sporom vyvolaným konkurzným konaním a preto na jeho prejednanie bol vecne príslušný okresný súd. Skutočnosť, že vo veci konal obchodný súd, znamenala, že vychádzal z inštitútov obchodného práva namiesto občianskeho. Namietal tiež porušenie ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p., čo doložil rozborom rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 170/96, ktorý neakceptoval právoplatný a vykonateľný rozsudok Okrasného súdu v Hodoníne sp. zn. 7 C 669/96 a ktorý navyše ani neriešil otázku vlastníctva.

Na dovolanie sa vyjadril žalovaný v 1. rade, ktorý navrhol dovolanie odmietnuť ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné. Namietal tvrdenie žalobcov, že žalovaní ani ich právni zástupcovia sa nezúčastnili konania a vyhlásenia rozsudku, preto súd nemohol vykonať dokazovanie, ako ho v odvolaní navrhovali žalobcovia. Právny zástupca žalovaného v 1. rade svoju neprítomnosť ospravedlnil s tým, že všetko, čo považoval za potrebné, už uviedol. V ďalšom žalovaný v 1. rade uviedol prehľad relevantných faktov v tejto veci s tým, že žaloba bola podaná nesprávne, uplatnený nárok nemá oporu v zákone a navyše niektoré nehnuteľnosti už ani neexistujú.

Žalované v 3. rade vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že nakoľko v dovolaní nie sú uvedené žiadne nové skutočnosti, žiadajú dovolanie zamietnuť ako bezpredmetné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú taxatívne uvedené v ustanovení § 238 ods. 1, 2 a ods. 3 O. s. p. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. O tento prípad v prejednávanej veci nejde, lebo napadnutý rozsudok je rozsudkom potvrdzujúcim. V mysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu, vysloveného v tejto veci; ani o tento prípad v predmetnej veci nejde, keďže dovolací súd doposiaľ v tejto veci nerozhodoval, a preto nevyslovil (ani nemohol vysloviť) právny názor. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p., dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu; napokon ani o tento prípad nejde, lebo odvolací súd prípustnosť dovolania nevyslovil.

Dovolanie je všeobecne prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z dôvodov taxatívne vymedzených v ustanovení § 237 písm. a) až g) O. s. p. Dovolatelia v dovolaní o. i. uviedli, že postupom odvolacieho súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom, čím mal byť naplnený dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) O. s. p.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní

za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Žalobcovia vidia odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že odvolací súd vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti, hoci súhlasili s prejednaním veci, ale nie aj s jej rozhodnutím a navyše bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré žiadali žalobcovia v odvolaní. Ako vyplýva z obsahu spisu, žalobcovia ospravedlnili svoju neprítomnosť na odvolacom pojednávaní listom z 21. 04. 2008, v ktorom je uvedené, že pojednávania sa nezúčastnia a „ak súd sa rozhodne dňa 24. 04. 2008 pojednávať, žiadame konať v našej neprítomnosti a žiadame odvolací súd, aby odvolaním napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a vec vrátil tomuto súdu na nové konanie a rozhodnutie.“ Z tejto citácie je zrejmé, že žalobcovia súhlasili nielen s prejednaním, ale aj s rozhodnutím veci na tomto odvolacom pojednávaní, na čo nemá vplyv skutočnosť, že odvolací súd rozhodol inak, než navrhovali (teda nezrušil, ale potvrdil napadnutý rozsudok). Postupom odvolacieho súdu teda žalobcovia neboli ukrátení na žiadnych svojich procesných právach, takže im ani nebola odňatá možnosť konať pred súdom. Za takúto vadu nemožno považovať ani skutočnosť, že súd prvého stupňa nevykonal všetky žalobcami navrhované dôkazy, pretože patrí do výlučnej kompetencie súdu rozhodnúť, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie, pričom účastníkom patrí právo dôkazy označiť.

Žalobcovia ďalej namietali, že v konaní došlo k vade uvedenej v ustanovení § 237 písm. a) O. s. p., čo odôvodňovali tým, že vo veci konal a rozhodol obchodnoprávny, a nie občianskoprávny senát, resp. sudca. Dovolací dôvod podľa § 237 písm. a) O. s. p. je však daný vtedy, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, čo nie je daný prípad a čo napokon netvrdili ani žalobcovia.

Žalobcovia v dovolaní uviedli aj porušenie ustanovenia § 237 písm. d) O. s. p. Podľa tohto ustanovenia prípustnosť dovolania zakladá aj skutočnosť, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie. Okrem toho, že žalobcovia vo svojom dovolaní tento dôvod ničím nekonkretizovali, naplnenie takéhoto dôvodu by vždy mohlo byť použité iba v neprospech žalobcu.

Vzhľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že žalobcami tvrdené dôvody prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. a) a f) O. s. p. neboli v prejednávanej veci naplnené. Dovolací súd nezistil ani žiadnu inú vadu podľa § 237 O. s. p.

Dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p., t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení, na ktorý sa tiež dovolatelia odvolávali, nezakladá prípustnosť dovolania, možno ním odôvodniť dovolanie, ktoré je prípustné z niektorého z vyššie uvedených dôvodov.

Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovení § 238, ani § 237 O. s. p., dovolací súd dovolanie žalobcov proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. odmietol, lebo smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 4 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalovanému v 1. rade priznal ich náhradu v uplatnenej výške za jeden úkon právnej služby vrátane paušálnej náhrady vo výške 1 655 Sk (54,94 Eur) podľa § 11 ods. 1 a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom v čase podania vyjadrenia k dovolaniu. Ďalším žalovaným, ktorí boli v dovolacom konaní rovnako úspešní, ich náhradu nepriznal, nakoľko im v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: L. B.